

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpíacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-
soronként 5 kr-ával
számíttatnak.

A kultusz-budget.

Irta: Konez Ákos.

Debreczen, február 20.

Aki a parlamenti élet történe-
tét évek óta figyelemmel kísérte,
bizonyos büszkeséggel emlékez-
hetik azon magas niveau álló
vitákra, melyek a kultuszminisz-
teri budget tárgyalásánál elhang-
zottak.

Most azonban hiába vártunk
magvas felszólalásokat, tudomá-
nyos fejtegetéseket, mert az egész
vita idején kísérteti járt a Pulszky-
féle képvisárlás és az ellenzéknek
bőséges alkalmat nyújtott Magyar-
országot úgy tüntetni fel, mint a
páratlanul álló korrupció meleg-
ágyát.

Pedig a közoktatásügy a
magyar nemzeti politikának egyik
sarkköve, fentartó gerince, me-
lyet nem szabad letördelni, meg-
gyöngíteni, hanem erősíteni kell,
el nem feledve, hogy e téren való
munkálkodásunk vagy tétlensé-
günk hosszú időre biztosíthatja,
szilárdíthatja, vagy tönkretelheti és
megakadályozhatja haladásunkat.

Minden nemzet életfája addig
erős és addig hajt lombokat, míg
azt a kultura minden eszközével
műveljük és semmi sem teheti
hamarabb tönkre a népeket és
országokat, mint az, ha kulturá-

jával még azok sem sokat törőd-
nek, kiknek törvényhozói köte-
lességükben állana éppen a kul-
tusztárczánál latba venni tehetsé-
güket és buzgóságukat.

Természetesen a botrány-hajhá-
szat könnyebb foglalkozás, mint
a kultusztárczához való ügyes
hozzászólás, de a nemzet és jövőnk
nagy és vitális érdekei minden-
esetre szentebbek azon olesó dicső-
ségnél, melyet egyes honatya azzal
szerez, hogy faltörő kos módjára
neki szalad a kultuszminiszternek,
annak az embernek, ki elvégre is
tett annyi szolgálatot a magyar
nemzetnek rövid minisztersége
alatt, mint a tisztelt ellenzék azon
része, mely csak lármázni tud —
honatyasága első percétől fogva.

A kultusz-budget tárgyalásánál
magas színvonalon kellene mo-
zogni a vitának, nemesak azért,
mert ezt megköveteli a kulturális
ügyeink iránt tartozó szeretet,
hanem azért is, mivel új eszmé-
ket hallva, a hiányokat felsorolva,
az eddig elért eredményeket esor-
portositva, hü képét látnánk a
vita folyamán közoktatásügyünk
állapotának. Csakis ily módon
lehetne azután a hiányokon segí-
teni és egészséges kulturpolitikát
teremteni.

E helyett azonban az ellenzék
még mindig a Pulszky ügyével

kinlódik és szemforgatások közt
botránkozok, emlegeti unos-untalan
az agyoncsépett korrupciót, a
lanyha ellenőrzést és ha könnyű
szerrel tehetné, kész volna a vád-
lottak padjára ültetni a kultusz-
minisztert azért, mert egy közege
többet törődött a külföldi utazások
kellemeivel, mint a reá bizott
pénzeknek üdvös és kulturális
célokra való befektetésével.

Más években a kulturvita telve
volt tanulságos beszédekkel, me-
lyeknek életrevaló eszméit fel is
használta a miniszter és nem
zárkózott el azok gyakorlati meg-
valósításától, jöttek légyen azok
az ellenzéktől vagy pártjának
embereitől. Most azonban pihen
az agy, csak a szenvedély dolgoz-
zik s az ellenzék elfelejti a kul-
tura nagy érdekeit, csakhogy
ledorongolhassa szerinte a korrup-
ció nagymestereit.

Ezt a dorongolást pedig nem
kivánja se a nemzet becsülete, se
parlamentünk megtépett tekintélye
egyrészt, míg másrészt az ország
pénze se arra való, hogy spektaku-
lumokba gyönyörködjenek azok,
kiknek honatjai működéséhez
egyéb se tapadt, mint a botrány-
hajhászás mesteri keresése.

Jobb volna, ha ellenzéki hon-
atyáink egy része többet foglalkoz-
na a kultur-politikával, mint a bot-

TÁRCSA.

Első és utolsó.

A Debreczeni Ellenőr számára írta: Fluck Jolán.

Oh mennyi bűbáj rejlik e két szóban
„első bál.“ Elcsépett dolog ugyan, sokan
leírták már a legkülönbözőbb alakban, de
azért mindig csak új marad, mint ahogy
nőnek fel mindég új és új bálozók.

Milyennek képzeled magának a jövőt,
az életet a kis leány, mikor a papa meg-
adta az engedélyt az első báli ruha készí-
tésére! Hónapokkal előbb tervezgetik a
mamával, milyen legyen a ruha színe, dí-
szítése, a virág stb. Nincs előtte nagyobb
tekintély, mint a szabó.

Végre elérkezik a várva-várt nap,
midőn titkos álmait megvalósulva látja az
illuzionok képében. Hányszor felpróbálja
azt a tündéri kis ruhát, virágokat s mégis
elkésik az öltözködéssel. A kocsit már itt
van, a papa sürgel s Mariska alig bírja
felhuzni hosszú keztyűit. Valahára elké-
szült, nem hiányzik semmi; s még egy
utolsó boldog pillantást vetve a tükörbe
kirepül hazulról, hogy mint a pillangó él-
vezetről élvezetre szálljon s végre elvesztve
szárnyait, lehulljon a földre.

Az örömtől kábultan lép be a terembe,

azt sem tudja, hogy hogyan; egyszerre
maga előtt látja a Feri frakkos alakját;
bátorságot merít, s ennek a *nagghatalom-
nak* karjába kapaszkodva, biztos mosoly-
lyal járja körül a termet, mert hisz az ő
jogásza erős támasz e sürgő-forgó vi-
lágban.

Másnap szédült, alélt, úgy rémlik
előtte minden, mintha csak bűbajos álom-
kép lett volna. Izgatottan kapja el a be-
lépő szobaleánytól a lapot, hogy meggyő-
ződjék, vajjon csakugyan volt-e ő bálban?
Hevesen dobog a szíve, míg a kereszt-
kötést felszakítja; tánczolniak szemei előtt
a betűk, nem találja nevét, elkeseredik;
végre meg van, itt van a legelső között,
most igazi és valódi az öröm és dicsőség!

Ime ő oly nevezetes valaki lett, hogy
még a nevét is kinyomtatják! Szalad a
mamához, megmutogatja sorba a ház né-
pének a lapot, s erősen boszankodik az
ostoba szakácsnő szülőire, miért nem
tanították leányukat olvasni, hevesen fak-
kad ki a népnevelés hátramaradottsága
ellen hazánkban! Ime a pillangó már po-
litizálni is kezd.

Pedig ő eddig mindég meg volt elé-
gődvé a derék Borecsával és szerette, mert
jó süteményeket készített, s most már
mit nem követelne szegénytől! Midőn a
lapot már mindenki látta, s Mariska kellő-

leg kigyönyörködte magát szívében, gon-
dosan elteszi a becses ujságot, dicsőségé-
nek bizonyosságát fiókja mélyébe, hogy
valahogy be ne fűtsenek azzal, ami az ő
legnagyobb büszkesége.

Mulnak az évek, Mariska már sok-
szor készülődött bálba és sokszor tért
onnan haza, tépett illuzionokkal és valljuk
meg őszintén, tépett illuziokkal is. Már
nem talál semmi különös bűbajt abban a
szóban, hogy bál, a jogászt sem tartja
már támasznak. Nem is kezd az öltözkö-
déshez fél nappal előbb, minek? hisz reá
ér, inkább pihen s azon gondolkodik,
mennyivel jobb volna itthon maradni, ma-
gát jól kialudni, mint ott a bálban sürgőni-
forogni ezeltalanul egész éjszaka. De mit
tegyen, mennie kell, nincs alapos oka az
elmaradásra, mit mondanának az ismerő-
sök? Hisz ő még fiatal leány, társnői
csak most kezdenek mulatni s ő már
blasirt volna? Miért is egyezett bele a
papa, hogy őt oly korán bemutassák!

Végre elhatározta, hogy nem megy
többé, kár a kidobott pénzért. De hát
szórakoznia csak kell, a házi dolog sem
örökös, s a szellemnek is kell táplálék.
Mariska mindig szívesen olvasgatott, de
kezd unalmasnak találni, hogy mindég
csak a más gondolataival bibelődjek s

rányhajhászással, mely nemcsak reájuk, hanem az egész nemzetre is, mely pedig ha mindenkitől, de önfiaitól nem érdemi meg a gyalázkodást — szégyent hoznak.

Belföldi hírek. (Az új főudvarmester.) Bécsi udvari körökből nyert értesülés szerint majdnem teljesen bizonyosra vehető, hogy ő Felsője a volt osztrák miniszterelnököt, Windisch-Graetz Alfréd herceget fogja főudvarmesterré kinevezni. Ő felsője végleges elhatározása a jövő hóban várható. — (Akezió a vámszerződés felmondására.) Az orsz. függetlenségi és 48-as párt, valamint a Kossuth-féle frakció értekezleteiken egyhangulag elhatározták az Ausztriával fennálló vám- és kereskedelmi szerződés azonnali felmondására irányuló akezió megindítását. — (Zichy Jenő gróf) tegnap délután érkezett meg a keleti pályaudvarban, a hol nagyszámu barátai és tisztelői várták. — (Az országos millennáris bizottság.) Tekintve, hogy az ország még ma sincs tájékoztatva a millennáris ünnepségek programja iránt, néhány ellenzéki képviselő felszólította Széll Kálmánt, a bizottság elnökét, hogy a bizottságot mielőbb értekezletre hívja össze. Széll Kálmán ezt a jövő hét hétfőjére, vagy keddjére meg is ígérte s ez alkalommal, hírszerint, Bánffy Dezső báró is megteszi a maga előterjesztéseit. — (Utazási kedvezmény.) Rozenberg Gyula országgyűlési képviselő a Házban legközelebb indítványozni fogja, hogy a megyei és városi tisztviselők az államhivatalnokokéval egyenlő utazási kedvezményben részesüljenek. — (Klamarik marad.) Budapestről megegyezik Klamarik nyugdíjaztatását. Az ellene intézett támadásokat közelebből nyilatkozatban szándékozik megegyezni.

Külföldi hírek. (A párisi világkiállítás.) Az 1900-ik párisi világkiállítás ügyében összehívott bécsi szaktanácskozmány azt eredményezte, hogy az osztrák építő ipar egy kollektív kiállításának létrejövele Párisban biztosítottnak tekinthető. — (Stambulov utódja.) Szófiából jön a távirati jelentés, hogy Stambulov helyébe a szabadelvűek vezérévé egyhangulag Gyekovot választották meg. Gyekov válasz-

maga is gondolkozni próbál. Mama mindig azt mondta, hogy jól ír, meg fogja tehát kísérteni gondolatait leírni.

De nem állapodik meg ennél, felcsillan emlékében a régi öröm és diésőség, midőn nevét nyomtatásban látta, vágyik arra ismét s beküldi dolgozatát egy lap szerkesztőségébe, hátha kiadnák? Mohó kíváncsisággal lesi az ujságot, kutatja a szerkesztői üzeneteket, végre reá akad arra, mely neki szól. Oh mennyire örül, hogy a szerkesztő meg van elégedve munkájával s igéri annak a közlését.

De mikor lesz az! Mindennap lázas izgatottsággal bontja fel a lapot: végre megjelenik, s most talán még nagyobb az öröme, mint valaha, kis leány korában. Egész másnak képzele magát, mint eddig. Ime, ő nemcsak olyan tuczat számba menő leány, hanem olyan, aki komolyan is tud gondolkozni s más is méltányolja gondolatait, sőt még a nyomdafestéket sem kimélik tőle! Ez aztán a valódi diésőség!

Jól emlékszik dolgozata minden szavára, de azért hányszor elolvassa azt, s most már nem leányos hiúság az, amit érez, hanem valami önbizalom féle is.

Kinyitja fiókját s a becses lapot szépen összehajtogatva oda teszi a másik mellé; maradjon meg örök emlékeknek.

tását elfogadták. — (Külföldi hírek.) A bolgárok sikereinek ellensúlyozásul a szerb király Nelidov orosz nagykövetet a fehér sasrend nagy keresztjével tüntette ki.

A kereskedelemügyi költségvetés.

Debreczen, február 20.

(—s) A kereskedelemügyi tárcza költségvetése, amelynek tárgyalását a képviselőház mai ülésében kezdi meg, legnagyobb terjedelménél fogva a budgetben is a legerősebb tényező. A rendes kincstáraknak 16 milliónyi emelkedéséből majdnem 7 1/2 millió a bevételeknek, 16 1/2 milliónyi emelkedéséből pedig több mint 10 millió esik a kereskedelmi tárcza terhére, illetőleg javára. Ez a mindkét irányban való emelkedés mindenestre igen örvendetes haladásnak jele, mert a bevételnek a kiadásokat meghaladó emelkedése az életerős és szerves fejlődést bizonyítja.

A kereskedelemügyi tárcza súlypontját a posta, távirat és az államvasutak képezik. A modern forgalmi életnek ez a két leghatalmasabb eszköze, legerősebb emeltyűje a közgazdasági életnek s azon felül igen jelentékeny pénzügyi tényezők.

A posta- s távirat-intézet a legutóbbi években rendkívül fejlődésen ment keresztül, amely mellett az alkalmazottak csak a legnagyobb erőfeszítéssel képesek kötelességüknek megfelelni. Ennek volt sajnos jelensége a tavalyi budapesti póstasztrájk, és ennek intő jele a posta- s távirat-tisztviselők helyzete miatt fölhangzó panaszok. Elvitathatlan érdeme Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszternek, hogy e helyzetnek immár elodázhatatlanná vált következményeit fölismerte és komoly elhatározással fogott hozzá e bajok orvoslásához. E cél elérése végett a posta- s táviratszolgálat lényeges reformon megy keresztül, amelynek árnyékát a budget

Idővel egy harmadik lap is vándorol oda a másik kettő mellé; az, melyen Mariska legutóljára látta nyomtatásban nevét, még pedig a hymen-rovatban. Kétségkívül ez az utolsó s az az első lap mégis csak legértékesebb neki. Most már vége az ifjúkori ábrándoknak, irói álmoknak, felébredt a valóra s neve nem fog többé szerepelni. Oh, de mennyire boldogabb mind eme hiúságnál, midőn férje nyílt, őszinte arcára tekint, most már ő reá büszke, átengedi neki a tollat s megértve őt, s méltányoni tudva komolyságát és szellemét, úgy pillant fel reá, mint egy felsőbb lényre, s hogy azt minden tekintetben kielégítse, csak otthonának él, sürgölődik a ház körül s még a főzőkanalat is ugyancsak forgatja. S ha valamikor megcsik, hogy holmi gratuláló vagy egyéb levelet kell írnia, oly lassan jönnek gondolatai s oly nehéz a toll kezében, mintha nem is ő lett volna az, aki oly könnyen tudott bánni e furfangos jószággal.

Panaszkodik férjének s az homlokán csókolva őt, mosolyogva nyugtatja meg. Férfi a munka, a toll, annak kötelessége gondoskodni a nőről; azé pedig kellemes otthonnal várni haza férjét s a gond redőit lesimitani arcáról.

tételei előre jelzik. A kereskedelemügyi miniszterium posta- s távirat-szakosztálya önálló központi igazgatósággá lesz, amint az a nyugati államokban is megvan. De ez a szervezeti reform természetesen magában véve korántsem elég a posta s távirat munkaképességének fokozására, hanem a személyzet szaporítása és jobb javadalmazása is elengedhetetlen feltétele annak. A kereskedelemügyi miniszter maga mutat rá ennek okvetlenül szükséges voltára, amidőn indokolásában a posta- s távirat alkalmazottakat az állam mostoha gyermekeinek nevezi, akikre alig hárult anyagi javulás a fizetésrendező törvényből s akik nálunk sokkal több munka mellett jelentékenyen rosszabb fizetést huznak, mint más államokban a kollégáik. S azért a miniszter ekképen ki-mondja, hogy a posta- s távirat-bevételek emelkedését az alkalmazottak javára kell fordítani, aminek bekezdéséül 830,000 forint van e célra preliminálva, aminek megvalósítása képen a miniszter tervbe vette azt is, hogy a postatakarékpénztár alkalmazottak a tiszta haszonban részesedjenek.

Az államvasutaknál szintén nagy reformok vannak készülöben, e mellett azonban az előirányzatok szigorúan reális összegeket tüntetnek föl.

Ugy a személy-, mint az áruforgalomból bevételek az eddigi emelkedésekhez képest — mondhatnánk — szerényen vannak előirányozva, ami az ellenzéki sajtó részéről a közel multban terjesztett mindenféle rémhíreket alaposan megegyeztet.

Szóval a kereskedelemügyi tárcza előirányzatai is szerves fejlődésről és e mellett a budget szigorú realitásáról tesznek tanuságot.

TÜKÖRDARABOK.

Chinai költőkről.

Judith Gautier „Livre da jade” könyvében igen szép költeményeket találunk prózában. Egy részét ez érdelemduz poémáknak Heovey de St. Denys marquis ültette át, másik részéhez pedig az anyagot Tin-Tun-Ling chinai költő írta.

Néhányat bemutatunk belőlök:

A szomorú szív és a nap.

Szu-csontól.

Az őszi szél letépi a leveleket a fákról s szétszórja a földön.

Sajnálkozás nélkül nézem a levelek kavargását, mert egyedül voltam, mikor őket jönni láttam, s egyedül vagyok, mikor eltávoznak.

A szomorúság szívemre veti árnyékát, mint a hogy a magas hegyek éjszakával töl-tik be a völgyet.

A tél lehelle a vizet fényes kővé változtatja, de a nyár első tekintetére megint vidáman esőrgedező patakká válik.

Ha a nap megint erre a vidékre jön, ki-ülök a legmagasabb sziklára, hadd látom, hogy a nap megtudja-e olvasztani szívemet.

Egy költő nevet a hajójában.

Van-tietől.

A kis tó esendes és tiszta. Olyan, mint a vízzel telt eszé.

Partjain a bambusz-bokrok olyanok, mint a kunyhók, a fölöttük elterülő fák pedig olyanok, mint a zöld tetők.

S a hegyes sziklák, melyek a virágok közül kiemelkednek, hasonlítanak a pagodákhoz.

Csendesen hajtom csónakomat a sima víz fölött, s nevetek azon, hogy a természet mint igyekszik az embereket majmolni.

Egy fiatal költő szeretőjére gondol, ki a folyam tulsó partján lakik.

Szao-nantól.

A hold fölszáll az éjszakai ég szívére s ott szép lágyan nyugalomra tér.

A csöndesen folyó vizen keresztül suhan az esti szél, suhan ide, suhan oda, s megcsókolja a boldog vizeket.

Ó, mily tiszta harmónia az, ha azok egyesülnek, melyek egyesülésre vannak teremtve.

Csak hogy ritkán találkoznak össze azok, kik arra vannak teremtve, hogy egymáséi legyenek.

Máz a szivben.

Tu-futól.

A kegyetlen lángok elemésztették azt a házat, melyben születtem.

Beszálltam egy aranyhajóba, hogy gondjaimat eloszlassam.

Kezembe vettem a faragot fuvolat s éneket zengtem a holdhoz; de a hold annyira elszomorodott rajta, hogy elbujt a felhők mögé.

Azután a hegyek felé fordultam, de a hegyek sem adtak vigasztalást.

Ugy tetszett, mintha gyermekkorom minden öröme elégett volna a házamban.

Elfogott a halmi vágyás s lehajoltam a tengerre. E pillanatban egy asszony haladt el előttem, bárkán. Azt hittem, hogy a vízben visszatükröződő holdat látom.

Ha ez az asszony akarná, új hajlékot építenék magamnak az ő szívében.

S z i n h á z.

(P.) Tegnap másodszer került színre a „Holtomiglan” ezuttal is szép számú közönség előtt. Tulajdonképen a darab fővárosi életkép akar lenni és inkább is beválik ennek, mint a minek nevezve van: színműnek.

Az újdonság tetszést aratott s mindenesetre érdemes reá, hogy repertoáron maradjon; mert bár meséje nagyon vékony, de epizodálakjai olyan pompás alakok, a milyeneket alig találunk az újabb termékekben. E mellett nagy érdeme, hogy minden egyes alakja bevégett egész.

Tiszayné (Erdei Juliska) igen szeretetreméltó postáskisasszony volt. Játékát felesleges dicsérnünk, hiszen tudja mindenki, hogy a mit ő játszik, az meg van játszva. Dalait igen szépen, érzéssel énekelte s bizony meg kellett azt ujrán mindeniket. Harmadik felvonásbeli táncza igen elegáns és elragadó volt. Igazán kiérdemelte a kitüntetést, melyet virág és taps alkjában az estén is kapott.

Haday (Halmos Lajos) a szerelmes fodrász szerepét jól alakította, csak itt-ott kellett volna kissé több melegség.

Krémer (Varga szabó) e kitűnő szerepből valóságos kabinetalakot teremtett s bizvást oda írhatja ez alakítását a legjobbak közé talán ott is elsőnek, mert mintha csak ő rá szabta volna a szerző ezt a szerepet: olyan kitűnően összevág annak jellege az ő temperamentumával. A folytonos derűtség, mely itt-ott hangos kacagásba ment át, legjobb bizonyosságai kitűnő alakításának. Sok tapsot és kihívást kapott, melyre nagyon rászolgált.

Szathmáry (Holló Endre) a kalandvadász járdataposót szintén nagyon jól alakította s annak századvégi jellemét kellőleg kidomborította.

Kitűnő karrikaturát produkált **Ifj.**

Német is a Gelbgiesser Ármán hordár szerepében. Nagy érdeme, hogy tuzásokba nem esett, a mire pedig sok alkalma volna; de hát azt már tudjuk felőle, hogy nem szokott olesó dicsőséget keresve a karzatnak játszani. Pompás móka volt a 3-ik felvonásbeli összezagyvált nótája, melyet meg is kellett ismételnie.

Galyassy (Józsi) a fodrász-inas szerepében kedves volt. Úgyesen játszott és teljesen bele találta magát e nadrágos szerepbe, pláne a 3-ik felvonásban enni-ülő stuczezer volt az ő kis gigerli-mondurjában.

Rózahegyi (Lantossi) kis szerepéből kitűnő dolgot csinált s falrengető kaczagást idézett elő.

Kiss Irén (Zengő Mária) a vén kisasszony szerepét finom komikummal ruházta fel s nagy kaczagást idézett elő az ő csipkefodros kimondhatatlanjával.

Lubrincz (özv. Molnárné) **Bajnóczy** (Róza) **Bogyó Ilon** (Irma) **Sándor** Emil (Garas János) és **Nyilassy** (Világ) szintén kitűnő alakítást nyújtottak.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap ó. u. 2 óraker csak esetleg kétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattára felelnek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtő-szekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óraker, ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a. Keresk. akadémia palotájában.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10-12-ig. Többi napokou d. e. 10-12-ig. d. u. 3-6-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szomban d. e. 11-12 óráig.

Február 21. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Február 22. Izr. ifjuság iskola bálja az „Arany Bika” szálloda dísztermében.

Márczius 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Márczius 7. Tiszti-estély a Bika szálloda dísztermében.

— **A Csokonai-kör** holnapi felolvasó ülésén először Dr. **Bartha Béla** jogtanár olvas fel a szocializmusról. Azután **Szép Ilonkát** szavalja: **Karácsony** Ottilia k. a., zongorán kíséri: **Unger** Luiza k. a. A műsor utolsó számát Dr. **Balassa** József főreáliskolai tanár tölti be, aki „A gyermek lelke.” című dolgozatát olvassa fel. A kör tagjai és hozzátartozóik állandó jegyeiket használhatják; a kik azt netalán elvesztették volna, **Tóth Béla** pénztárnok gyógyszerárában új tagsági jegyet kaphatnak. Ugyanott, valamint a felolvasás estélyén a pénztárnál mindazok, kik a körnek nemtagjai, 20 kros belépti-jegyet válthatnak. A következő ülés 1896. márczius 6-án lesz, a mikor is **Komlóssy** Arthur és Dr. **Tüdős** János fognak felolvasást tartani.

— **Ki lesz az új főigazgató?** E czimen egy mindenesetre érdekes újdonság jelent meg „Debreczen” lapársunk tegnapi számában azon tartalommal, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter már választott és szemelt is ki egyént a szóban forgó állásra, még pedig **Csiky** Lajos theologiai tanár ur személyében, kit bizalmas levélben nyilatkozatra hívott fel; a felszólított tanár pedig megköszönve a kitüntető bizalmát, udvariasan bár, de határozottan visszautasította a miniszter által neki felajánlott ker. főigazgatói állást. Eddig az újdonság lényege. Utána jártunk a dolognak, annyival is inkább, mert **Csiky** tanár ur nevét mi is hallottuk már, igen illetékes férfiaktól a legkomolyabban veendő jelöltek között emlegetni. A legközvetlenebb forrásból jelentjük, hogy — a mit ugy is gondoltunk — ő a minisztertől semminemű bizalmas levelet nem kapott s így t. lapársunknak minden arra épített kombinációja magától összeomlik. Az ezen kérdésben fölmerülő híreket hírlapírói kötelességünkhöz képest referálni fogjuk ezután is, de mindenkinek azt a jó tanácsot adhatjuk, hogy az ügy Budapesten, a közoktatásügyi miniszteriumban dől el. Mi csak várjuk türelemmel, hogy *ki lesz az új főigazgató?*

— **Nincs adóleengedés.** Debreczen város tanácsa a gazdaközönség kérelmére az 1894-dik évben uralkodott nagy és hosszúságú szárazság miatt a Hortobágyi legelőre nézve adóleengedésért folyamodott. A pénzügyigazgatóság a kérelmet elutasította, míg a közigazgatási bíróság azonban, a pénzügyigazgatóság felebbezése következtében ezt a végzést megváltoztatta, Debreczent kérelmével elutasította, a következő indokolással: „Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 49. §-a elvként kimondván, hogy az elemi csapások által okozott károk rendkívüli eseteiben adóleengedésnek van helye, ezzel kapcsolatban s ugyanazon szakaszban egyuttal meghatározta azokat az elemi csapásokat, melyek tekintetbe vehetők s e meghatározás értelmében a tartós szárazság nem általában, de csak a szántóföldekre nézve képez adóleengedésre alapot nyújtó elemi kárt s így a törvény világos rendelkezése kizárja azt, hogy ez az elengedési ok a legelőre is kiterjesztessék”. A bíróság elnöke dr. **Székely** József, előadója pedig **Szilassy** Aladár volt.

— **Schlauch** — pápai követ. A „Hircsarnok” könyvatos, a mely a primási udvarról is szokott tájékoztató híreket hozni, ezúttal a boesátkozott annak a felhívásnak látszó római táviratnak, hogy a pápa **Schlauch** bíboros püspököt bizta meg a millennáris ünnepségeken való képviselével. Ezzel szemben ugy látszik, mégis a római táviratnak van igaza, a mint a félhivatalos **Pester Lloyd** e megjegyzése is bizonyítja: A mi értesülésünk szerint, mondja e lap, **Schlauch** bíboros püspök megbízása lehetséges, sőt valószínű. **Vaszary** hercegprimás ugyanis a szóban forgó ünnepségeknél az egyházi funkciókat fogja vezetni és képviselni a magyar katolikus püspöki kart. Tehát már azért sem vállalkozhatnék a pápa képviselőtére, mert ő nem foglalhat helyet az idegen hatalmak képviselőinek sorában. Minthogy a pápa előreláthatólag magyar bíborossal akarja magát képviseltetni, nagyon valószínű, hogy **Schlauch** bíborost szemeli ki a küldetésre.

— **Új magyar nemes.** A király a személye körüli miniszter előterjesztésére **Graefl** Károly hevesmegyei nagybirtokosnak, valamint törvényes utódainak, a közügyek, különösen a mezőgazdaság terén évek hosszú során át szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet a poroszói előnévvel adományozta.

— **Hölgyek a millennáriusz zászlóira.** Dr. Sárvány Gyuláné urnó ötven koronát gyűjtött a debreczeni nők millennáriusz zászlójára. Szelvényeket vettek: Dr. Sárvány Gyuláné 2 kor., Radetzky Lászlóné 1 kor., Nánássy Miklósné 4 kor., László Albertné 2 kor., Kardos Lászlóné 2 kor., Kardos B. 1 kor., Bosznay J. 1 kor., Szabó Kálmánné 2 kor., Mérey Ottóné 2 kor., Wolaffka Antalné 2 kor., özv. Kovács Lajosné 1 kor., Kovács B. Gyuláné 2 kor., Rószler Cornéliá 1 kor., Szabó Emma 1 kor., Dr. Legányi Gyuláné 2 kor., Bekény Ottokárné 1 kor., Örvényiné 2 kor., Tamássy Béláné 1 kor., Sárvány Ferenczné 2 kor., Sárvány Izabella 1 kor., Tóth Sárvány Vilma 1 kor., Sárvány Izabella 1 kor., Sámy Béláné 2 kor., özv. Laky Lajosné 2 kor., Szabó Lajosné 8 kor., Csorba Lajosné 2 kor., Balázs Odónné 1 kor.

— **Pénzügyőrök brutalitása a törvényszék előtt.** Pár héttel ezelőtt közöltük annak az erőszakoskodó, minden emberies érzelmeket a rezul esapó motozásnak híret, amelyet Udvaros János pénzügyőri fővigyázó és társai követtek el Somogyi József föld-birtokos kősüszegi tanyáján, családiját otthonában, olyan időben, mikor a dohánytermelő birtokos nem volt odahaza, felesége pedig élet-halál között lebegve ujszülöttnek volt épen életet adó. A hivatalos tulbuzgalomtól hajtott finánczok közigazgatási-hatósági kiküldött sem lévén pedig jelen velök, behatoltak a szülés fájdalmaitól gyötört háziasszony szobájába is, anélkül, hogy a távollévő dohánytermelő ellen jövedéki kihágás miatt akár ezuttal, akár évtizedre visszamenő termelési engedélyének ideje alatt alapos gyanu merült volna fel. A tulbuzgó pénzügyőrök a lakás előszobáját és kamaráját is, melynek kulcsai véletlenül a férjnéhez voltak, fejszével akarták feltörni s ebben csak az időközben odaérkezett Medgyaszay Gyula szoboszlói pénzügyi szemlélsz akadályozta meg őket.

— Az említett birtokos tehát hivatalos hatalommal való visszaélés és magánlak megsértése ezimén bünvádi följelentést tett Udvaros János és társai ellen, aminek eredménye az lett, hogy a debreczeni kir. törvényszék mai napon helyt adott magánpanaszos följelentésének s annak alapján elrendelte a bünvádi eljárást, a vizsgálatot. Az igazság érdekében fölemlítjük, hogy Somogyi Józsefné urnó a durva módon végrehajtott házmotózás közben kiállott izgalmak daczára, az idejében hivatott orvosai segítség következtében, valamint az ujszülött, ma már tul vannak a veszedelmén, mely ilyen kiméretlen fellépés miatt fenyegette őket.

— **Hócipők a hadseregben.** A hócipőknek katonai célokra való felhasználásával már évek óta foglalkoznak a közös hadseregben, de olyan eredményt, mint más államok hadseregében, nem értek el monarkiainkban. Most azonban, mint értesülünk, a 99-ik számú gyalogezrednél a hócipőket oly szép eredménytel használják, hogy ahhoz hasonlót még eddig az oroszok is aligha tudnak felmutatni. Az ezred őrzései olyan nagy hóban, melynél a közlekedés gyalog vagy lóháton csaknem lehetetlenség volt, 7—9 percz alatt tettek meg egy kilométert.

— **Mikor legerősebb az ember?** A legtöbben azt felelnék a kérdésre, hogy reggel, közvetlen fölkelés után, de az erőmérével tett kísérletek emek ellenkezőjét bizonyítják. Az ember ép akkor leggyöngébb, amikor reggel az ágyat elhagyja. Reggeli után már növekszik az izomerő, mely ebéd után tetőpontra hág, azután ismét hanyatlík pár óráig, estefelé ismét növekszik, lefekvés után pedig, egész fölkelésig fogy. Az ember izomerejének egyformán árt a túlságos megerőltetés és a lustálkodás, ezért legjobb a közeputon járni, dolgozni, de nem túlságosan és amikor a fá-

radtság jelentkezik, pihenni; így tarthatjuk fönn legjobb erőben izmainkat. Az olyan munka, mely megizzasztja az embert, az izmok erejét tetemesen gyöngíti és reggel, fölkelés után se lásson az ember munkához, mielőtt alaposan meg nem reggelizett.

— **Halálozás.** Özv. Mészáros Sándorné született Szathmári Karolina asszony tegnap délután elhunyt élete 69-ik évében. A megboldogult hült tetemei holnap d. u. 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai temetőbe elhelyeztetni.

— **Az építő iparos-tanoncok tanórál.** Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelőnek a debreczeni, építő iparral foglalkozó tanoncok iskolai szakoktatása tárgyában tett azon ismert előterjesztésére, hogy a tanoncok számára berendezett téli tanfolyamon az esti tanórák nappalra tétesenek át, annak idején az iparhatóság oly értelmű határozatot hozott, meghallgatván e tárgyban az illetékes véleményadó testületeket, miszerint a tanfelügyelő propozíciójában foglalt kérelem nem teljesíthető. Sok és nagyon is figyelembe veendő érvekkel indokolta meg ezen határozatát az iparhatóság, melyek közül egyik legfontosabb az, hogy jóllehet, az építő iparos-tanoncok a tél tartama alatt nincsenek s olyan mérvben foglalkoztatva, mint nyáron, de az önfentartás kényszeréből egyéb napszamos munkákat végeznek s így a nappali iskolázásra idejük nincs. A tanfelügyelőség ezen határozat tárgyában ragaszkodik a tanóráknak nappalra való áthelyezéséhez s ennél fogva az ügynek újabb felvételét kérte, illetve a határozatot megfelelbezte. Mint értesülünk, az iparos-tanonc iskolai felügyelő bizottság ragaszkodni fog előbb adott véleményéhez.

— **A 20 frton aluli pörök.** Kereskedői körökben nagy elégedetlenséggel fogadták, a mikor a kuria nemrég oly értelmű döntvényt hozott, hogy a 20 frton aluli pörök nem kereskedelmi bíróság elé tartoznak, hanem bagatel eljárás alá esnek. A kuria legutóbbi teljes ülésében — mint az „Ügyvédek Lapja” írja — ismét azt mondta ki, hogy a 20 forint értéket meg nem haladó követelés érvényesítésére irányuló kereset a községi bírósági eljárás alá tartozik, abban az esetben is, amikor az ügylet, melyből a követelési igény származik, az alperesre nézve kereskedelmi ügyletet képez.

— **Uj olvasó-kör Derecskán.** Derecske különben oly csendes életében, az ujév óta duló társadalmi viszály — mint lapunknak írják — egy új kulturegyletnek adott életet: ez a „Derecskei járás-kör”, melynek tagjai folyó hó 16-án tartották meg alakuló közgyűlésüket. — Ez egylet a takarékpénztári épületben helyezkedett el, hol esinosan butorozott kis barátságos helyiséget bérelt magának. — A szeretet kötelekeivel összefűzött tagok elnökké választották Leitgeb Imrét, alelnökké és ügyvéddé Dr. Buday Józsefet, jegyzők lesznek Szabó József és Fibuk István, könyvtárnok Tóth Lajos, pénztárnok Benezé Péter, háznagy Herczeg Sándor. Gyűlés után Leitgeb Imre elnök hívta meg vasesorára az egylet összes tagjait, hol a kedélyes társaság éjfélt után 2 óráig mulatott együtt. — Az egylet megteremtésének főérdeme Fráter Barna főszolgabíróé.

— **A debreczeni iparos ifjuság betegsegélyző pénztára** február hó 23-án vasárnap délután 3 órakor saját helyiségében (Hatvan-utca 1576. sz. a., emelet) tartja negyedik rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Igazgatósági évi jelentés. 2. Felügyelő-bizottság jelentése. 3. Felmentés tárgyában határozat. 4. Kisorsolt igazgatósági tagok helyének választás által betöltése. 5. Felügyelő bizottság választása. Az elnökség e gyűlésre lapunk útján is

meghívja a következő közgyűlési tagokat: Szedlák József, Papp Dónát, Kostya János, Acs Imre, Kiss J. Ferencz, Weidner Gusztáv, Lókodi Ferencz, Poroszlay Károly, Fazekas Albert, Dézsi Lajos, Killer Ede, K. Tóth Sámuel, Riesz Henrik, Molnár Ambrus, Balla Mihály munkaadók; Mauk József, Vértessy Sándor, Vértessy Gyula, Katona Kálmán, Gordán János, Lovász József, Wilverth József, Gramantik Ferencz, Kulifay Albert, Fridvalszky Dezső, Muraközy Kálmán, Veszeli Antal, Danisovszky György, Arany György, Vasadi Vince, Szopkó Lajos, Pap János, Kerekes Sándor, Véczy György, Mihaletz Lajos, Dreksler Rudolf, Balogh Sándor, Tillés Vilmos, Weiszhausz Dezső, Zengevald Gyula, Tar István alkalmazottak. A zárszámadás szerint a pénztár vagyona 957 frt 51 kr. Bevétele volt 2537 frt 50 kr. A nyereség 131 frt 17 kr.

— **Butorkereskedés a Nyulasnál.** A Bádogos-utczán virágzó butorraktáraknak és ó-szeres üzleteknek versenytársuk támadt kívül a városban, a Nyulas csapszék körül. Az üzletlajdonosok még csak részben ismerősök, de rövid idő mulva valamennyit megismeri a rendőrség. Felesleges mondanunk, hogy a kamara névjegyzékébe, legfőlebb a rendőrség conduit listájában találkozhatunk majd a neveikkel. Szóval a rendőrség egy kiterjedt és szervezett feltörő tolvajbanda nyomába jutott, a mely fizetéssel ellátott üzletvezetőt tartott, napidíj mellett egy esavargót alkalmazott a nyaralókból és más helyekből elloptott butorok és egyéb házi eszközök értékesítésére. Az üzletvezető avasárlókat az ország-uton fogdosta össze, akik léprementek s vásárolták a lopott holmikat, annyival inkább, mert az üresen álló csárdafalán még most is olvasható ez a felírás:

Eladó butorok.

Az előbbi esapláros ragasztotta ki, mielőtt az utszéli csárdából elköltözött volna. A fufangos banda végre rajta vesztett, mert — mint már említettük — a rendőrség a titokzatos ügy összes szárait kezébe kerítette.

— **Olosóbb a virginia szivar.** Minap megirtuk, hogy nemsokára a virginia szivarokat fél krral olosóbban, vagyis 5 krért fogják a dohánytözsdekben vesztegetni. A pénzügyminiszterium február 13-adiki kelettel a következő hirdetményt tette közzé: Az általános forgalomban levő dohánygyártmányok árjegyzékében a D szivarosport 9 tétele alatt felvett „G” „Finom Virginiai” szivar ár 1896. év február hó 20-ától kezdődőleg az árusok részére 100 darabonként 5 frt 05 krról 4 frt 60 krra és a fogyasztók részére 50 darabonként 2 frt 75 krról 2 frt 50 krra, vagyis darabonként 5 1/2 krról 5 krra szállítattott le. A pénzügyminisztert ez üdvös rendelkezésre az a szomorú tapasztalat vezette, hogy esztendőnként fogyott azok száma, akik a virginiai szivart vásárolták. Így 1891-ben még 1727 millió darabot adtak el belőle, 1893-ban 1589 milliót, a mult évben pedig csak 1445 milliót. Most, hogy olosóbb lett a szivar, bizonyára kelendőbb is lesz, mint volt egykor azokban a jó időkben, a mikor még a szivarok árát a kormány nem emelte.

— **Felfozott ez. kanonok.** Pikáns izü botrány híret közlik Nagyszombatból. A történet hősei a szombathelyi érseki gimnázium igazgatója, Schlick címzetes kanonok és Vadasz György tanár. Az érseki gimnázium tanárai világi papok, a kik az igazgatóval együtt a szemináriumi épületben laknak. Ebben a házban van a gimnázium is, mellette az árvaház, a mely szintén Schlick igazgatása alatt állott. Schlick ezenkívül az Orsolyaszűzek nevelőintézete felett is parancsnokolt s valóságos basája volt azoknak, a kik igazgatása

alatt állottak. A főtisztelendő kanonok ur a világ előtt roppant szent és ájtatos színben szerette magát föltüntetni, de titokban elismerte a gyöngéd nem létjogosultságát. Hanem mikor a fiatal, mulatos Vadász György a városkába jött, az ő hódításainak, úgy látszik, vége szakadt, mindent elkövetett, hogy a tanárt eltegye utjából. Egy alkalommal Schlick, a kinek minden szobához rezerv-kulcsa volt, beállított Vadászhoz, kinek éppen nő vendége volt. Vadász ezért a berontásért arezulütötte Schlicket és kilökte a szobából. Erre Schleik Vadász butorait kidobatta az utcára és kitiltotta az iskolából. A város kíváncsian várta, hogy mi lesz a dolog vége. Vadász ezalatt a városban lakott ismerőseinél és az érdekes papot mindennap máshová hívták meg ebédre, míg végre a primás házifogságra ítélte és a jezsuita zárdaiba internálta. Ezalatt serényen folyt a vizsgálat. Schlick azt remélte, hogy a káplán-tanárt egy kanonokkal szemben a primás lehetlenné fogja tenni. A primás azonban másképen ítélte, ami nagy meglepetést idézett elő Nagyszombatban. A primás ugyanis Vadászra nézve beszüntette a fogságot, áthelyezte egy nagy jövedelmű plébániára, Nagy-orsziba Nódramegyébe. Schlick ezimzetes kanonokot ellenben felfüggesztette igazgatói állásától és Vadász helyére, a jezsuitákhoz küldte vezekleni.

— **Tüzérség a honvédeknek.** Katonai körökből azt a csaknem hihetetlennek tetsző értesülést vesszük, hogy végre teljesülni fog a nemzet régóta táplált vágya: a honvédség megkapja a tüzérséget. Ez az újítás, bármily üdvös is lenne a magyar honvédség fejlődése szempontjából, a legénységre nézve nagyobb megterheléssel járna, a mennyiben tetteleges szolgálattal ideje, úgy mint a közöshadseregben esetleges három évben szabhatnék meg, mert a tüzérségi legénység kiképzése sokkal több időt vesz igénybe, mint más fegyvernembeli legénységé, és mert ez a fegyvernem, katonai körök véleménye szerint megkívánja, hogy legénysége lehetőleg állandó legyen s ne változzék oly rövid időközben, mint például a gyalogságé. A fővárosi lapok a következő talpraesett versben éneklék meg a honvédek ágyúiról terjengő hirt:

Hogy ágyut adnak
A magyar hadnak,
Mily kedves hír, édes vigasz!
De bármi szép ez,
Fölötte kétes,
Hogy vajjon igazán igaz.

Másképp volt régen
Csaták tűzében,
Nem kaptunk ágyut, vettük azt!
Nem jött dementi,
S nem akadt senki,
A ki kétlette az igazt!

— **Elszámolás.** A debreczeni izraelita nőegyleti iskolás gyermekek tápintézetéről 1896 január 15-től — február 15-ig. Bevétel: 1. egyszer s mindenkorra 115 frt 16 kr. 2. a folyó hónapra 15 frt. 3. a múlt hónapról maradt 48 frt 79 kr. összesen 178 frt 95 kr. Kiadás: 1. élelmi szerekért 69 frt 54 kr. 2. szolgaszemélyzetnek 25 frt. 3. egy fél öl 7 frt 50 kr. 4. jövőhónapra pénzmaradvány 76 frt 91 kr. összesen 178 frt 95 kr. Adományoztak: Darvas Izidor ur gyűjtése 30 frt, Chevra Kadisa 25 frt, Izraelita iskolaszék 20 frt, Áron Miksa, Balkányi Edéné, Rosenthál Dánielné 5—5 frt, Polgár Gyuláné 3 frtot, Berger Mórné, Deutsch Adolfné, Lichtschein Mózesné, Lichtschein Sámuelné, Rosinger Lajosné, Preiser Salamonné, Schneider N. 2—2 frtot, Hartstein Kálmáné, Kandel Ferenczné, Lichtschein Menyhértné, N. N., Ormódy Lajosné, Rosenberg Simonné, Weisz Sándorné 1—1 frtot, Dr. Burger Péterné, Bloxberg Simonné 50—50 kr. Egy gyermek 16 krt. összesen 115 frt 16 krt. A folyó havi részlet fejében: dr. Balkányi Miklósné, Berger Henrikné, Falk Lajosné, Lukács Árminné,

Popper Alajosné, Stern Józsefné, Weisz Sándorné, 2—2 frtot, Schenk Leonné 1 frt összesen 15 frt. A múlt havi kimutatásból kimaradt Weinberger Lajosné 2 frt, Steiner Károly, Kohn Henrik U. A. 50—50 kr. adomány, a mit is utólagosan kimutatunk. Élelmi szerekkel hozzájárultak: Popper Mórné 12 liter borsóval és 12 fő káposztával, Berger Fischbein Fanny egy véka kenyérliszttel, özv. Guttmann Ignáczné egy zsák burgonyával, Glück Venczelné egy zsák kenyérliszttel, Weisz Mórné almával, Neuman Mandelné egy zsák burgonyával, 1 kiló szilvával, 1 kiló borsóval, 1 kiló gerslivel, 2 kiló sóval, 2 kiló rizsszel, Berger Vilmosné egy kosár kenyérliszttel, Polgár Gyuláné öt fő káposztával és egy kosár zöldséggel, Baum Miksáné egy tál káposztával, 6 pár evőeszközzel, Erber Vilmosné egy kiló tört cukorral. Fogadják a jóságú adakozók 47 szegény gyermek nevében hálás köszönetemet. 1896. febr. 16-án dr. Balkányi Miklósné, elnök.

— **Jégünnepély a Margit-fürdőben.** A Margit-fürdő jégpályáján folyó hó 23-án, vasárnap délután, kedvező időjárás esetén fényes jégünnepélyt tartanak. Az áldozatkész tulajdonos az éjjeli fagyokat felhasználva, fáradságot nem kímélve, a jégpályát egy újabb jégtükörrel huzta be, ugyannyira, hogy a korcsolyasport kedvelői pompás szórakozást szerezhetnek maguknak. A jégünnepély alkalmával lampionokat ingyen osztanak ki a közönség között. A tüzijátékot Leidenfrost Ármin helybeli előnyösen ösmert kereskedő rendezi, kinek a legfőbb ambíciója, hogy a közönség tetszését ezen a téren is megnyerje. A tüzijáték minden tekintetben különb akar lenni az utóbbi jégünnepélyen Emmerling budapesti híres pyrotechnikus által rendezett tüzi játéknál. — A belépti-díj pedig olcsóbb lesz.

— **Egy karlász** a jogász- és tisztviselő-kör táncestélyén találtatott. Apró jou-jouk is vannak rajta. Tulajdonosa Dobiecki Sándor vasuti üzletvezető hivatalos helyiségében átvetheti.

Felolvasás a Gönczy-egyletben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 20.

A Gönczy tanító-egylet debreczeni járásköre érdekes felolvasást rendezett tegnap „Otthon” nevű helyiségében.

Simon István, városunk eme kiváló paedagogusa, a kinek a vasuti összeütközéseket meggátló találmánya már is szenzációt keltett, tanuságos és érdekesítő felolvasást tartott a csillagászatról és villamosságról. Ertekező egész új elméletet állított fel a csillagászatot illetőleg. Az elektricitásnál megzafolja Faradi ama theóriáját, mintha a villamosság csak a testek felületén jelenkezne. Érdekes experimentációkkal kíséerte felolvasását.

Kuthi Zsigmond ismertette aztán a Gönczy-egylet filléres füzetait és az egész vállalatot.

Érdekes és kimerítő ismertetésből megtudjuk, hogy a filléres füzetekből eddig megjelentek:

I. sorozatból: a) Béri Balogh Ádám Kurucz brigadéros, szerkesztette Eötvös K. Lajos Hajdumegye kir. tanfelügyelő. A füzetke történelmi színjáték egy felvonásban. Hazafias szellem zengi át a törülmetszett magyarsággal, gyermek nyelvén írt szindarabot. Ajánlatos, hogy a millenáris ünnepélyek alkalmával az iskolákban eljásszák a növendékek.

b) *Csiky* Lajos imádságos könyvecskéje — lélekemelő, lelket nemesítő kelvős imádkákat tartalmaz, melyeken csak öpöl tanító és tanuló.

c) *Porzsell* Lajos játékkönyve 12

szebbnél-szebb gyermekjátékot tartalmaz. Egyetlen egy iskolából se szabadna hiányozni e hasznos könyvecskének.

A III. sorozatból megjelent: A kézügyesítő oktatásról két tanulmány, írták Kiss Jenő és Csúrka István. Csak az a nagy lelkesedés, amely a két író az iskolai kézügyesítés iránt vezet, diktálhatta nekik azt a nagy szakértelemmel, körültekintéssel szerkesztett művet, melyet nem ajánlhatunk eléggé a szakköröknek.

2. Egy iskolai és ifjúsági színjáték, írták Fekete Antal és Király Károly.

Fekete a gyermekszínház mellett, Király Károly ellene érvel.

Mindketten nagy meggyőződéssel s neveléstanilag helyesen védik álláspontjukat, hogy azokat elolvassa, Pókaynéval felkiálthatunk: Melyiket szeressem? Melyik elvhez csatlakozzunk?

Méltó, hogy mindenik tanító olvassa el!

Mindkét értekezést tetszéssel fogadták.

Az eddig megjelent füzetek kaphatók Hoffmann és társa nyomdájában és valamennyi könyvkereskedésben.

Viszónárusítók 20—20% haszonélvezetben részesülnek.

Viszónárusítók jelentkezhetnek Kuthi Zsigmond szerkesztő tagnál nagy-uj-utca 1594. sz. a. Paedagogus.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A t. Házból.

Budapest, február 20. A képviselőház ülése kezdetén Bánffy miniszterelnök be-terjeszti a kvóta-bizottság kiküldésére vonatkozó javaslatát, melyet annak idején napirendre tűznek ki. Ezután folytatták a kultusz-budget vitáját, melyben Várady Károly Vörös József és Wlassics Gyula vettek részt. Ezzel a vitát befejezték. (Zajos éljenzés jobbfelől.) Következett a kereskedelmi költségvetés, melyet Naményi előadó elfogadásra ajánl. Daniel Ernő miniszter beható részletességgel ismerteti terveit, melyekkel a magyar kereskedelmet, különösen az ipart fejleszteni fogja. Az Ausztriával való kiegyezési tárgyalásokról bővebben ezuttal még nem nyilatkozhatik, de zsinórmértéke a magyar érdekek megóvása. (Általános helyeslés.) Az államvasutak beruházásait halasztatlanoknak mondja. Ezért kért nagyobb hitelt, ami kifizetődik, mert a forgalom élénkülni fog.

Borzasztó szerencsétlenségek.

Budapest, február 20. Johannesburg egyik városrészében nagy dinamitrobbanás történt, mely a városrészét majdnem teljesen szétrombolta. Negyven szörnyen megsebesített holttestet húztak ki a romok alul. Kétszáz ember súlyosan megsebesült. — Szántek nevű városban a művészek bálján tűz ütött ki, melynek következtében negyven ember meghalt, többen megsebesültek. — Madridban a királyi palota környékén öt petárda felrobbant. Emberéletben nincs kár.

Megzáfolt.

Budapest, febr. 20. Az ellenzéki lapok azon híresztelése, hogy Szmracsányi sáros-megyei főispán egészségi okokból lemond, alaptalan.

Egy zászlós ur halála.

Budapest, február 20. Vas-Vörösváron gróf Erdődy István főlovászmester, a liberálistus egyik főrendü vezére, meghalt. A királyt táviratban értesítették a gyász-esetről.

Irodalom — művészet.

* **Verne Gyula összes munkáinak** új, olcsóbb kiadását folytatja a Franklin-Társulat, mely egyedül jogosított a képes kiadásra. Már az ötödik munkát adja közre, dusan illusztrált füzetekben. „Ot hét léghajón” a most füzetként megjelenő regény, melyben Verne Gyula oly helyekre viszi léghajón utasait, a hová különben nehéz eljutni, Afrika belsejébe, s öt heti kalandokban mond el sok ismertetést Afrika legsötétebb részeiről, és ad elő érdekfeszítő viszontagságokat. Verne összes munkáinak új, olcsó kiadásából eddig 30 füzet jelent meg. (1—9 „A rejtélyes sziget”; 10—14 „Utazás a Holdba”; 15—21 „Utazás a Hold körül”; 22—10 „A Jangada.”) Az „Ot hét léghajón” a 31-ik füzetnél kezdődik s ebből 31—33 füzetek hagyták el a sajtót, a szokott díszes kiállításban és számos képpel. Egy füzet ára 20 kr. Minden könyvkereskedésben kapható. A Franklin-Társulat mind a művekhez díszes bekötési táblákról is gondoskodott, melyek színes és aranyos nyomásuk s egy-egy munkánál 40 krba kerülnek. Ezek is megrendelhetők a könyvkereskedésekben, vagy egyenesen a Franklin-Társulatnál, Budapesten.

Városi és megyei hírek.

* **Rendkívüli városi közgyűlés.** „A f. hó 7-én és 19-én tartott rendkívüli bizottsági közgyűlés alkalmával az építendő cs. és kir. lovassági laktanyához szükséges ingatlanok megszerzése iránt a névszerinti szavazás a bizottsági tagok kevés száma miatt megejtendő nem lévén: ez ügyben a névszerinti szavazás a folyó hó 28-án pénteken 10 órakor a városház nagytanács-termében tartandó rendkívüli közgyűlésen fog megejtetni s ez a közgyűlési tanácskozási ügyrend 2. §-a értelmében annak megemlékezésével tétetik közhírré, hogy azon alkalommal a jelenlevők a számról tekintet nélkül fognak ez ügyben és pedig végérvényesen határozni. A városi tanács.”

* **Körözött hadkötelesek.** A debreczeni rendőrkapitányság a Bendőri Közlöny pénteki számában körözött az 1875-ik évben született ösmertetlen helyen tartózkodó hadköteleseket. A hivatalos közlöny erre vonatkozó része következőképp szól: Jegyzéke az 1896-ik évi ujonczállításra felhívott Debreczen sz. kir. város határára az 1875-ik évben született teljesen ismeretlen ujonczköteleseknek: Andorkó Sándor, Barta János, Borsos Ferencz, Budai Lajos, Csapó János, Csiszár Ferencz, Czibere Gábor, Erdei Ferencz, Gebey György, Gebei János, Iván Sándor, Jenei Ferencz, Kovács József, Kovács Mihály, Lados János, Lencsés János, Molnár József, Nagy Gyula, Nagy János, Pálfi István, Penszka István, Rácz Antal, Sütő Gábor, Szabó András, Szabó Béla, Szabó Ferencz, Szabó Sándor, Szabó Imre, Szombati Péter, Tóth István, Tóth János, Tóth Lajos, Végh József, Vikkert Lajos, Vig János, Fogarassy Gábor, Sztupar Kalmán, Zeleznák Gábor, Wokorin Ferd., Abai János, Vimik Károly, Lakatos János, Szabó József, Gombos Sándor, Farkas Mihály, Propper János, Horváth Gyula, Varga Péter, Haaze Sándor, Goldstein Herman, Goldstein Aron, Léner Sámuel, Reich József, Reich Mihály, Steyer Abraham, Schvarz Ferencz, We sz Herman, Megyaszai István, Hajnal János, Kötél János, Szakmári György, Vékony József, Dusza József, Guba József, Kovács Pál, Sinka Mátyás, Szaflánszky György, Tóth István, Molnár Gy. Imre, Kiss Sándor.

Törvénytörvény.

Rabló történet.

Két iczi-piezi emberke állott a napokban a debreczeni kir. törvénytörvény előtt. Olyan két kis vénség, amilyeneket gyermekek ábrázolnak hófehér szakállal a Hamupipóke látványosságban, csak hogy e két embernek ránczos arczát szakáll helyett mintha penész fedte volna. Mindketten tul voltak a 40-en. Mindkettő növésben félbemaradt, munkától elcsigázott, fáradt képű paraszt.

Hosszu-Pályiba valók és *rablási kísérlet* miatt voltak vád alá helyezve.

Míg a vádat felolvasták előttük, a rettenetes rablók rémült szemekkel tekintettek hol egymásra, hol környezetükre, mintha hihetetlen dolgok lennének azok, melyek a vádban foglalvák.

Az ügyész és bírák mosolyogva néztek össze.

A vád azt mondta, hogy a két ember a múlt év végén, egy a debreczeni határban lévő tanyát, illetve annak tulajdonosát ki akarta rabolni.

Mikor az elnöklő bíró hozzájuk fordult s az egyiket megszólította, hogy mondja el miképen történt az eset, úgy megijedtek, hogy csaknem félméternyire zsugorodtak össze s a vádlottak löczája felett csupán két remegő fej látszott.

Az egyik azután megnyitotta a száj s akadózva, a szót nehezen ejtve mondotta el a különös történetet.

Nem hazudott, úgy mondta el, ahogy esett. Hosszu-Pályiba valók vagyunk, tekintetes törvénytörvény — kezdé — és szegény, de becsületes ember módjára élünk mindig.

A komámmal, aki itt áll mellettem, egy lovunk volt; együtt vettük összerakott pénzünkkel.

A múlt esztendő végén megszorultunk a költségben s elhatároztuk, hogy a közös jószágot eladjuk.

Behoztuk a debreczeni hetivásárra s izibe került rá vevő 40 forintért. Jól tartottuk — tetszik tudni.

A vásárból bejöttünk a városba és mert hetivásár volt, elmentünk a Csapó-utczára. Ott vettünk a szűrősejtől nekem egy új szűrőt; azután a komámnak a zsidótól egy új szerezést. 30 pengő forintba került a kettő.

Déli 12 órakor már a Bégány-csapászköbe ültünk, ahol áldomásra beszédünk 5 forintot. Körülbelül 3 óra volt, mikor a pályán erdőben, a Szabó tisztására értünk s az ottani koreszmába szintén bemenvén, újra elszórt két forint 50 krajczár.

Egy óra hosszat időzhattünk ott, mialatt a bor-gőz bizony jól a fejünkbe szállott már, a mikor — igaz — azt találtam mondani a komámnak, hogy a maradék pénzzel nem jó lesz az asszonyok szeme elibe kerülni.

A komám, akinek a feje — tessék megnézni — most is sebes attól, hogy a felesége vasárnap volt két hete beszakította, azt mondta rá nagy ijedten, hogy bizony isten nem jó lesz.

Mit csináljunk? Nem maradunk meg Pályiban.

Gondolkoztunk. Még 3 féllitert ittunk meg, a mikor a komám azt mondta, hogy menjünk el egy közel eső tanyába, adjuk ki magunkat szegény legényeknek és kérjük 100 pengőt a gazdától.

Azt mondtam, hogy jó tanálmány. Még egy féllitert megittunk, aztán mikor kissé sötétedett — elmentünk.

Nem tudom micsoda tanya volt, ahova érkezünk, csak egyenesen az istállóba kerülnünk, ott a kis kocsis gyerek kezét hátrakötöttük s azt mondtuk neki: •

Eredj be gazdához, mondd meg neki, hogy szegény legények vannak itt, küldjön ki 100 pengőt!

A fiu elment, mi várokoztunk.

Egyszer csak láttuk, hogy jön ez az ur — s fél szemmel sandítva mutat, egy a tanuk padján ülő hatalmas, öles termetű polgár alak felé, akinek midőn emelkedő árnyékát látja, megrázkódva tesz egy lépést a bírói pódium felé.

— Tovább — szólta a remegőhöz az elnök.

— *Elszaladtunk* — tekintetes törvénytörvény — nem bántottunk senkit, semmit.

— Miért szaladtak el?

— Én nem tudom, kérem alásan. A komám, ahogy meglátta a gazdát, rám nézett, én visszaneztem —

— Aztán? . . .

— Aztán nem szóltunk egy szót se, csak nyargaltunk.

Folytassa — szólítja meg az elnök a herkulesalaku sértettet.

A polgár aztán előadja, hogy mikor az összekötözött kocsis megjelent szobájában a rablók parancsát előadta, először is megszabadította a fiut kötelekeitől, aztán meghagyta neki, hogy akár mit hall, ki ne mozduljon a házból. Majd bot után nézett, de gondolta, hogy legjobb botnak való lesz az udvaron. Kiment pusztá kézzel s egy ott heverő vendégoldalt felragadva, indult a rablókát kifizetni. Akkor látta a homályban, hogy azok, mint két nyul, nyargalnak keresztül a szántáson.

Ő sem volt rest, utána a rablóknak. Rettenetesen fürgék voltak s ő egy kicsit természetesebb, mint a futáshoz alkalmas lenne, de azért a távolság egyre fogyott közöttük.

Már csaknem utólérte a veszettül rohánokat, amikor látta, hogy azok futás közben vetkeződnék.

Egymásután hajigálták maguktól az új szűrőt, ócska szűrőt, szeredásokat, szóval ami a gyors tovamonulásban akadályozta őket.

Czélrt érték, nem úgy mint a László király hadserege elől futó besenyők. A természetes gazda kifáradva megállott, de a rablóktól elhányt tárgyakat összeszedte s bevitte a tanyába, mint bünjeleket.

A tárgyalás további folyamán aztán kiderült, hogy a két rabló nem mert hazamenni. Se szűr, se pénz — kutya dolog lett volna otthon.

A falu végén egyik ismerősök istállójában kujtorogták át az éjjelt s másnap elmentek a gazdához rimánkodva, hogy boesásson meg nekik s adja vissza szűrőket és szeredásokat. A gazda azonban nem értette a tréfát, fejleltette az esetet s a tárgyak, mint corpus delictik egész a végtárgyalásig ott heverték a bünjel kamarában.

A két komikus figurát vig tárgyalás után a törvénytörvény felmentette, elégnék tartván a rablók büntetéséről a rettenetes íjedelmeket, a szűrők nélküli fázlódást, melyeket azóta kiállottak.

— *reczky.*

* **A nóta vége.** Még a múlt nyáron történt H.-Dorogon, hogy több duhaj legény valamelyik vasárnap estén éktelen ordítózással zavarta meg a falu esőndes, ünnepélyes hangulatát. Remekül hasították, hogy: Én vagyok a falu rossza . . . s amint aztán a helyszínére érkezett kisbíró és a bakter-gárda nyílt vallomásnak vett, de egyelőre csak annyit óbajtott, hogy e nctabeli kijelentést a fülhasító fortissimóból a lehető pianissimóra redukálják, de a duhajok erre a kezeikben lévő hatalmas tölgyfa taktus-botok felemelésével válaszoltak. A falusi rendőrség újabb esítítő szónoklatára aztán a rendfentartók hátán puffogtak az ütemek. A rendőrök az erélyes és fájdalmas visszautasításra elvonul-

tak a botok hatásköréből s a szolgabíró utján a magasabb igazságszolgáltatási forum véleményét kérték ki az ügyben. A debreczeni kir. törvényszék tegnapelőtt mondott felettük ítéletet, a mikor a tettesek közül Kovács Istvánt és Nyikitovics Molnár Pétert 9—9 havi börtönre, ifj. K. Papp Mihályt 7 havi börtönre és Bencze Jánost 6 havi börtönre ítélte. Görög Miklós esendbiztos és Póka Ferenc esendlegény, akik a verekedés ensemblejában a contra bassust képviselték, a könnyű testi sértés vétsége alól felmentettek. A négy elítélt felebbezett, míg a kir. ügyészség képviselője megnyugodott az ítéletben. Az elítéltek quartettje pedig busan fujja most a „Bányamester-ből” hogy: ... A nóta vége mi lehet.

CSARNOK.

Hogy jutottam én a boldogsághoz.

Elbeszélés.

Írta: **Sz. Buday Etel.**

(Folytatás.)

— Kinek milyenek a vágyai, olyanok a gondolatai is — válaszolá a szép asszony. Vizsgálón tekintetem a hidegtől kipirult asszony arcába, bátyatag tekintetű nagy fekete szeméibe, melyekből egy élet keservének rejtegetett fájdalma tört keresztül, visszatartatlan abban a pillanatban s a ki így látta volna őt, az soha nem állithatta volna többé, hogy az az asszony nem érzi át, nem fogja fel az ő fonák, keserves élet helyzetét.

Bódulat fogott el a szép asszony mellett, mit talán elő is idézhetett az a különös zaj, mit a csengők csilingelése, a csörgők zörgése, az ostorok pattogása, lovak prüszkölése, horkolása, a szántalpok csikorgása, az emberek zibongása, a nők hangos nevetése és a közeli szánon a cigányok vig nótái, kelthettek bennem.

Elvesztve önuralmam hajlottam szomszédnömhöz, gondoskodóan följebb huzva rajta a takarót, a mely le sem csucsott, mikor hátra nézve urí kocsisunk, kellemtelen, recsegő hangon, gunyryal így szólt:

— Akár csak egy turbékoló gerlepár a fészekben, oly édes egyetértésben ültök egymás mellett... Sebaj feleség! azért ne busuly, tán soha nem is halunk meg. Gyü, Báro! Villám! Kiáltott harsányan a lovakra, míg teljes erővel suhintott közzibök, megcsipentve az ostorhegyes nyakát a suhogóval.

Az ütéshez nem szokott nemes állat állkapcsai közzé szorítva a zablát, kemény szájjal, megkapva a szánat, társait is magával ragadta, bősziült vinyitást hallatva, repitettek bennünket tova.

Az utszéli havas bokrok mint gyorsan tűnő káprázatok tűntek el szemünk elől és nemsokára a többi szánotok tova hagyva, rohantunk mint demonok által üldözöttek az országtutról letérve, egy hípehupás mezősegre, hol utat nem jelzett nyom.

Nem tudom maig sem, hogy e szokatlan szánkázást készakarva tétette meg velünk a szán tulajdonosa, vagy csakugyan nagy erejével sem bírta megfékezni a megvadult lovakat, csak azt tudom, hogy társnóm mint a szobor ült mellettem, mit sem áruva el benső érzelméből, mert egymásra szorított ajkai egy sóhajt sem bocsátottak ki, szemei meg oly semmitmondón tekintettek a hócsillámos levegőbe, mintha a legkellemesebb módon haladtunk volna, csak arca vesztette el élénk színét.

A tipratlan hóban gázoló lovak patái-hógolyókat dobáltak reánk és egy ily fagyos gömb arcába vágódott a szép asszony.

Védően tartám elébe kezem, míg ő fojtott sikolyt hallatva, elfedé kezeivel arcát.

— Mi baj, Xenia? — kérde férje hátra sem tekintve — Tán csak nem félsz, a mikor a gyeplüket én tartom kezemben?!

Határtalan, önmagával eltelt gőg ritt ki szavaiból, meghazudtolta kérdését a lovak tova rohanása, mit nagy ereje sem birt megfékezni.

Xenia nem felelt, csak kezeit vontale arcáról, hol a jeges hónapok esője piros foltot hagyott s azután suttogva csak ennyit mondott:

— Istenem! vajon hová hurczol bennünket?!

E szavak elárulták Xenianak azon hitét, hogy férjétől feltételezi, hogy öntudatos akarattal idézték elő a lovak látszólagos elragadását.

E felfedezésre indulat fogott el, mely ösztönzött férfiként férfiasan elbánni a szán tulajdonosával; de mintha Xenia észrevette volna heves szándékomat, kéreően reám tekintve, lefegyverzett türelemmel bevárni a történendőket.

A szegény üzött állatokról szakadt a tajték, míg saját párájok gőzébe beleveszve meglátsították rohanásukat, de újfent közbök esőrdített gazdájok s megfeszített erővel rohantak tova.

A talaj egyre járatlanabbá vált, hullámos, magas hóhalmokról siklottunk lefel, minden perczben kitéve a felborulás veszélyének.

Végtere már nem birva elviselni szó nélkül a helyzet fonákságát, nem igen gyöngéden rákiálték Orosz Bandira.

— Uram! azt hiszem, megeléghetné már e czélnélküli futást s vissza is térhetne a rendes utra a társaság után.

Szavaimat figyelembe sem véve haladtunk tova.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. február 20-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.40	122.90
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	124.25	125.25
„ koronajárdék 4%.	—	99.15	99.65
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.10	101.10
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	121.75	122.25
Egységes állam kötvény 4%.	—	101.—	101.50
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	—	142.50	143.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	433.25	433.75
Osztrák hitelbank részvény	—	383.60	383.80
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	114.—	114.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-ossorsj.	125.—	127.—
3-os „	106.50	107.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.—	117.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.50	12.—
Osztrák „	—	18.50
Olasz „	—	12.—
Bazilika sorsjegy	—	7.35
Jó-sziv „	—	3.25

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.69	5.74
20 márkás arany	—	—	11.80	11.85
20 frankos arany	—	—	9.56	9.60
1 Sovereigns	—	—	12.09	12.13

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, február 19.

Gabona-üzlet. Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a kereslet igen korlátolt volt. Elkelt lanyha irányzat mellett 1660 métermázsza 5 krral olcsóbb áron, tisztára hazai minőségekből.

Egyéb gabonaneműekben gyenge forgalom mellett rozs 5 krral lett, minden más változatlan marad.

Határidő-üzlet.

Az irányzat mérsékelt forgalom és kisebb árhullámzás mellett csendes volt s az árak változatlanok maradtak.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Zárlat 1 óra:

		frt
Buza szept.-októberre	1896	7.12—7.15
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.84—6.86
„ máj.-júniusra	1896	6.91—6.93
Rozs szeptem.-okt.-re	1896	—
„ máj.-júniusra	1896	6.33—6.34
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	4.34—4.36
Zab márcz.-ápr.	1896	5.91—5.93
Repeze aug.-szept.	1896	11.05—11.15

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

		frt
Buza szept.-okt.-re	1896	—
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.84—6.86
Rozs szept.-okt.-re	1896	—
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.33—6.34
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	5.93—5.94
Tengeri jul.-aug.-ra	1896	—
„ máj.-júniusra	1896	4.33—4.34
Repeze aug.-szeptre	1896	11.15—11.20

Sertés piac z.

Budapest, február 19.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 46 krtól 47 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 44 krtól 45 krig. **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslelészám: 1896. évi febr. hó 17. napján volt készletben 27382 darab. 1896. évi február hó 18-dik napján felhajtott — darab 1896. febr. hó 18-ik napján elszállított 248 db. 1896 évi febr. hó 19-ik napjára maradt készletben 27134 db. Hízott sertés-forgalom változatlan.

Szerkesztői posta.

D... Ön hozzánk intézett levelében életuntságról panaszkodik és arra kér bennünket, hogy fejtsük meg ennek az okát. Szivesen meg is kísérlénénk ezt, ha tudnánk az Ön körülményeit és életmódját, nézeteit az emberi kötelességekről és lelkületét. Próbáljon szóra-kozást keresni a munkában, mely felüdíti és sokszor jóvá teszi az embert. Foglalja el a lelkét nemes eszmékkel, olvasson, tanuljon. Higyje meg, hogy fáradozásának nagy jutalma lesz, mert a tudás nagy kincs, melyet nem veszthet el sohasem. Igaz, hogy a tudás megszerzéséhez a fáradságon kívül sok türelem is kell, de a küzdés perczei után boldog és nyugodt órákra számíthatunk. A nagy Carlyleről beszélnek, hogy midőn egy ügyetlen inasa sok éven át irt kéziratát tudatlanságból felfűtötte, a történetírás nagy mestere újra megírta jeles munkáját. Azután meg az Ön korában nem szabad oly kislelkűnek lenni. Pulya lelkű férfi szokott azonnal kétségbe esni. A férfinek a küzdés jutott osztályrészül, de e küzdés sok gyönyörrel jár és nem kell hozzá más, mint erős akarat és türelem. Egyébként kísérje figyelemmel lapunkat s valamelyik nap olvassa el *A munka áldásáról* szóló cikkelyünket.

G. L. H.-Böszörmény. Átnéztük a régi számokat, de a kért dolgozatot nem találjuk sehol. Szép üdvözlét.

R. J. Barmennyire nehezünkre esik is Önt megszorítani, de kénytelenek vagyunk bevallani, hogy tárczáját nem használhatjuk.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 116. sz. Páros bérlet 116. sz.
Ma, csütörtökön, 1896. február 20-án

Francillon.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor.
(Rendező: Hevessy.)

Holnap, pénteken, 1896. február 21-én
bérletszünetben lesz állított helyárrakkal:

Az új honpolgár.

Életpép 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

NYILTTÉR.**Foulárd-selyemet 60 krtól**

3 frt 35 krtól méterenként — japáni, kínai, s. a. t. a leg-
újabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér
és színes **Henneberg selyemet** 35 krtól 14 frt 65
kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott
damasztót s. a. t. (mint egy 240 különböző minő-
ségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t. a meg-
rendelt áru postabér és vámmentesen a ház-
hoz szállítva, mintákat postafordul ával küld
Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító)
selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett
levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg
ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pon-
tosan elintéztetnek. 109-50-6

Dr. Fáy Márk

orvos-, sebésztudor.

Lakik: Nagyvárud-utca 2128/29. sz.

(a hol a „Corsó-kávéház” van.)

Rendel: délelőtt 8-9 óráig.
délután 2-4 óráig.

147 10-2

30 frt havi fizetés

és megfelelő jutalék mellett
állandó alkalmazást nyernek

ügyes és megbízható egyének

az „ALLIANZ” életbiztosító-társaság
debreczeni főügynökségénél

(Kossuth-utca, Patay-ház.)

Jelentkezhetni a délutáni órákban.

152 3-1

**A „Báró Hirsch Mór,”
jótékonyági és önszegélyző-egyesület**

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén
orvosi kezelésben, gyógyszeres kiszolgáltatásában
és a törzstagot heti pénzsegélyben részesíti, továbbá
a törzstag elhalálozása esetén hátramaradt család-
jának az alapszabályokban foglalt feltételek mellett
az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600
frt, a C. osztályban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagok felvételnek f. évi március hó 15-ig
beiratási-díj nélkül — az A. osztályba 40 éves
korig, havi járulék 2 frt 50 kr., a B. osztályba 45
éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C. osztá-
lyba 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.

Felvételek eszközöltetnek: DEBRECZENBEN
BALOG és JÓNÁS cégégnél. — BUDAPESTEN:
az egyesület központi irodájában VI., Teréz-körut 3. sz.

„Báró Hirsch Mór”
jótékonyági és önszegélyző egyesület.

137 3-2

Eladó szőlővessző.

Tisztelettel tudatom, hogy ez év tavaszán ismét
nagy mennyiségű két éves duggyökerű szőlővessző
lesz aulirott telepen kapható és pedig az alábbi kitü-
nőnek bizonyult nemes fajtákból, u. m.:

	100 darab ára:
Szagos muskotály	2 frt 50 kr.
Furmint	1 " 60 "
Veltelini zöld	1 " 60 "
Rakszőlő	1 " 60 "
Sárga-fehér	1 " 60 "
Kevert fehér (szapora borszőlő)	1 " 50 "
Rajnai rizling	3 " — "
Fehér gyöngyszőlő (Chasselas)	3 " 50 "
Fekete burgundi	1 " 50 "
Fekete oportó	1 " 60 "

A szállítás a legközelebbi vasuti állomásig (Vulka-
Pordány) díjmentes.

Megrendeléseket elfogad és közvetít helyben

Széchenyi-utca 1800. sz. alatt

Stekly Adolf,

hol egyttal a vesszőminták is megtekinthetők.

Nagyhőfány (Sopronmegye) 143. sz.

Schaden József

szőlőbirtokos.

128-3-2

KÖNYVNYOMDA.**Csokonai nyomda****és kiadó részvény-társaság**

Debreczenben, főpiacz, Simonffy-ház.

Szives figyelmébe ajánlja a modern nyom-
dászati követelményeknek megfelelően be-
rendezett

könyvnyomdáját

mely újabb a legdiszesebb betűkkel sza-
porítottat s így a legkényesebb igényeket
is kielégítheti

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket

gyorsan

és pontosan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő

„Debreczeni Reggeli Ujság”

és

„Debreczeni Ellenőr” részére**hirdetéseket**

jutányosan elvállal.

Bejárat Hal-utca felől is.

KÖNYVKÖTÉSZEZET.**A bőjti idényre**

ajánlok

kiváló finom, naponta friss érkezésű
valódi

thea-vajat,

Angolnát, Borshalat,

kelettengeri páczolt-heringet,

pisztrángot és sardiniákat olajban,

s egyéb különleges páczolt halakat;

ugyszinte nagyszemű valódi

orsovai és hamburgi caviárt.

Továbbá: Emmenthal, Groyi, Gor-
gonzola, Eidamsi, Hagenbergi, Impe-
rial, Strachino, Parmazán stb.

Csemege-sajtokat

mindig friss minőségben.

154 3-1 Tisztelettel

Csanak József.

Gépekkel berendezett elsőrendű

könyvkötészetünk

a legizlesebben teljesít mindennemű e-
szakba vágó munkát a legegyszerűbbtől a
legfinomabbig.

DISZALBUMOK

alkalmi czélokra

bőrbe, bársonyba és selyembe kötése arany
vagy ezüst díszítéssel.

Imakönyvek és emlékkönyvek

csont, bőr, bársony és vászon kötése díszes
aranyozással.

Bőr-, vászon- és drótkötések min-
den nagyságban.

Üzleti és hivatalos könyvek.

Fascikulus táblák.

Térképek vászonra huzása.

Mintavágások stb.